

ת"פ 50348/05/21 - מדינת ישראל ע"י אגף המכס והמע"מ - נתניה נגד זמירו צאלח- ע"י, זמירו צאלח בע"מ

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 50348-05-21 מדינת ישראל נ' צאלח ואח'

בפני	כבוד השופטת הבכירה, טל אוסטפלד נאוי המאשימה	מדינת ישראל ע"י אגף המכס והמע"מ - נתניה
נגד	נגד	
הנאשמים	הנאשמים	1. זמירו צאלח- ע"י ב"כ עו"ד עודד כהן 2. זמירו צאלח בע"מ

גזר דין

עובדות ורקע

1. הנאשמים הורשעו בהתאם להודאת הנאשם 1 (להלן: "הנאשם") בשמו ובשם החברה הנאשמת (להלן: "הנאשמת"), בעובדות כתב האישום.

2. בהתאם להודאה, הנאשמים הורשעו ב- **21 עבירות של ניכוי מס תשומות מבלי שיש להם לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס** - עבירות לפי סעיף 117(ב)(5) **לחוק מס ערך מוסף**, התשל"ו-1975 (להלן: "חוק מס ערך מוסף").

כמו כן, הורשעו הנאשמים ב- **4 עבירות של מסירה למנהל או למי שהוסמך על ידיו או לפקיד הבלו ידיעה או הצהרה בלתי נכונה או הטעה אותם בפרט מסיים העלול לפגוע במילוי תפקידם** - עבירות לפי סעיף 26 לחוק הבלו על דלק, התשי"ח - 1958 (להלן: "חוק הבלו").

3. על פי עובדות כתב האישום, הנאשמת הינה חברה פרטית שעיסוקה בתחום ההובלות ומסחר בחומרי בניין, אשר נרשמה כ"עוסק מורשה" ביום 9.1.05. הנאשם הוא מנהלה הפעיל של הנאשמת והיה כן בין השנים 2012-2015 (להלן: "התקופה הרלוונטית לכתב האישום").

במהלך השנים 2012-2015 קנו ו/או קיבלו הנאשמים 1,250 מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס בגין רכישת סולר על שם חב' ספרינט מוטורס בע"מ, מבלי שעשו או התחייבו לעשות את העסקאות שלגביהן הוצאו המסמכים כאמור (להלן: "החשבוניות הפיקטיביות").

הנאשמים רשמו את החשבוניות הפיקטיביות בספרי הנהלת החשבונות שניהלו וניכו שלא כדין את סכומי המס המגולמים בהן (להלן: "**התשומות הפיקטיביות**") בדיווחיהם התקופתיים למנהל מס ערך מוסף.

עוד דרשו הנאשמים הישבון בלו, בדיווחיהם התקופתיים לרשות המיסים, בהסתמך על החשבוניות הפיקטיביות.

סך כל החשבוניות הפיקטיביות עמד על הסך של 1,993,888 ₪ כולל מע"מ וסכום התשומות הפיקטיביות שנוכה בגין עמד על 298,659 ₪, כמפורט בנספח א' לכתב האישום.

סך הישבון הבלו הגלום בחשבוניות הפיקטיביות הוא 435,046 ₪, לכל הפחות, כמפורט בנספח ב' לכתב האישום.

הסכמות הצדדים

4. הצדדים הסכימו כי המאשימה תגביל את עצמה בטיעוניה לעונש הנאשם ל- 13 חודשי מאסר, וההגנה תטען באופן חופשי לעניין רכיב זה. כמו כן, הצדדים יטענו חופשי לעניין רכיבי המאסר המותנה והקנס.

רישום פלילי

5. הנאשם נעדר עברות קודמות בפלילים.

הממונה על עבודות השירות

6. בחוות הדעת מיום 14.3.23 נמצא הנאשם כשיר לשאת בעונש מאסר בדרך של עבודות שירות במגבלות.

ראיות ההגנה לעונש

7. הוגשו לעיוני מסמכים מטעם ההגנה כדלקמן: מסמך רפואי (נ/1), דו"ח תיקים לחייב (נ/2), צו לפתיחת הליכים (נ/3) צו לפתיחת הליכים של הגב' מרות זמירו, אשת הנאשם (נ/4) ותלושי שכר (נ/5).

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

8. במסגרת טיעוניה לעונש עמדה המאשימה על ערך המוגן שנפגע ועל החומרה הרבה שיש לייחס לעבירות כלכליות ולעבירות המס בפרט, לאור הפגיעה הקשה בחיי הכלכלה התקינים, בקופה הציבורית ובעקרון השוויון המתבטא בתשלום מס. המאשימה הדגישה כי בתי המשפט עמדו לא אחת על חומרתן של העבירות כלכליות תוך שהבהירו כי הענישה בגין עבירות המס אמורה להביע את הפסול שבמעשה ואת הצורך להעביר מסר מרתיע הן כלפי מבצע העבירה והן כלפי הזולת. המדובר במדיניות ענישה הנמנעת מלאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כאשר מדובר בעבירות פיסקליות, קל וחומר כאשר המחדל כלל לא

הוסר.

9. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירות ציינה המאשימה את היקף המחדל העומד על סכום של 298,659 ₪, העובדה כי המחדל כלל לא הוסר, והנאשם פתח בהליכי חדלות פירעון.

10. המאשימה הפנתה לפסיקה וציינה כי בית המשפט העליון קבע מפורשות כי אין הבדל ערכי ומוסרי גדול בין עבירות המס לבין עבירות הגניבה כאשר רכיביהן דומים ויש לתת את הבכורה לשיקולי ההרתעה בעבירות המס אשר מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעה ישירה בקופה הציבורית אל מול הקושי לאיתור העבירות.

11. עוד הפנתה המאשימה לפסיקה הקובעת כי טענות של מצוקה כלכלית ושימוש בכספי מדינה הינה שיקול פסול ואין להשלים איתו. מצוקה כלכלית אינה פוטרת מתשלום מס, אינה פוטרת מגזירת עונש מאסר בפועל ואין מקום שעברייני מס יזכו לאהדה יתרה לעומת גנבי הרכוש. עוד נקבע כי גם הליכי פשיטת רגל אינם מצדיקים אי הסרת מחדל בעבירות המס.

12. המאשימה הפנתה בטיעוניה לפסיקה הקובעת כי מצב בריאותי לקוי של הנאשם אינו יכול לשמש עוגן הצלה מפני מאסר בפועל והבהירה כי אין הנאשם רשאי היה לקיים את עסקו תוך גניבת כספי המיסים, והבהירה בין תשלום המס לבין שימוש פרטי בכספי המע"מ היה נתון בידי הנאשמים.

13. באשר לקנס ציינה כי בעבירות המס יש לגזור קנסות מכבידים לבל יצא החוטא נשכר ולמיגור הכדאיות הכלכלית של עבירות המס.

14. בסופו של דבר עתרה המאשימה לגזור על הנאשם עונש מאסר למשך 13 חודשים, בהתאם להסדר הטיעון. לשיטתה, אילולא ההסדר, הייתה טוענת למתחם עונש הולם שבין 6 חודשי מאסר עד 18 חודשים לעבירות המע"מ, ובעבירות לפי חוק הבלו היתה עותרת למתחם ענישה שבין 4 חודשי מאסר ל- 12 חודשים. המאשימה הדגישה כי הגבילה עצמה ל-13 חודשי מאסר נוכח היקף המחדל, מניין העבירות, השיטתיות, התמדה בביצוען ואיסוף החשבוניות. זאת, שעה שהרכישה בוצעה במודע כדבר פסול והנאשם אף המשיך בביצועה על אף ויכול היה לחדול. לצד עונש המאסר עתרה המאשימה לגזור על הנאשם עונש מאסר על תנאי הנע בין 7 ל-12 חודשים בגין עבירות פשע ומאסר מותנה בגין עבירת עוון בין 2 חודשים ל-8 חודשים, כן עתרה לקנס הנע בין 36,000 ₪ ל-73,000 ₪ כאשר לשיטתה מתחם הקנס נגזר מתוך המחדל: בין 5% ל-10% כך שיהיה מותאם לנסיבות העבירה ויהלום את חומרתה וחומרת הפגיעה בחברה.

15. באשר לנאשמת 2 עתרה המאשימה לקנס סמלי מאחר מדובר בחברה סגורה.

16. לבסוף התייחסה המאשימה לחלוף הזמן אשר מחד יש בה כדי להקל על העונש אך מנגד טענה כי אי הסרת המחדל בחלוף הזמן משמשת לחומרה.

טיעוני ההגנה

17. ההגנה הדגישה את נסיבות ביצוע העבירה וציינה כי הנאשם קיבל חשבוניות בסכומים גבוהים יותר מהמחיר

בו תדלק, ומצב זה שונה ממצב בו לא תדלק כלל. מכל מקום, כאשר העניין התגלה הנאשם קרס וחובותיו העמיקו.

18. עוד ציין הסנגור כי הנאשם חסך זמן שיפוטי ניכר והודה בעובדות כתב האישום אף מבלי שתוקן. הסנגור הוסיף ועמד על מצבו הרפואי של הנאשם הלקוי, מחלת הסכרת בה הוא חולה, הטיפולים בזריקות ובכדורים הפוגעים בו וכאבי גב מהם סובל והמגבילים ניידותו.

19. יתר על כן ציין הסנגור, משהנאשם נקלע לחדלות פירעון אין באפשרותו להסיר את המחדל מאחר והשליטה על נכסיו, אינה עוד בידיו.

20. ההגנה הפנתה לפסיקה והדגישה כי מדובר במחדל בסכום שנצבר לאורך שלוש שנים ואין מדובר במעילה יחידה בסכום גבוה, כך שיש לתת את הדעת לכך כי העלמת המס הייתה בסכומים קטנים, ואין עסקינן בהיקף מחדל גבוה. על כן, לשיטת ההגנה, יש לבחון את עניינו של הנאשם באופן יחסי לעונשים אחרים בעבירות דומות.

21. ההגנה הדגישה כי ככל שאכן ייגזר על הנאשם עונש מאסר, לא תהיה בכך כל תועלת לציבור מאחר ויימנע מהנאשם לשקם את חייו, להשיב את חובותיו והוא יהיה לעול הציבור. על כן בשל חלוף הזמן, מצבו הרפואי, ההודאה במיוחס לו, החיסכון בזמן השיפוטי והאינטרס הציבורי, ציינה ההגנה כי במקרה זה אין לתת משקל מכביד לשיקול ההרתעה והפנתה לפסיקה.

22. לבסוף שמעתי את הנאשם עצמו שציין כי קרס כלכלית וכיום עובד כנהג משאית שכיר.

דין והכרעה

23. במעשיו פגע הנאשם בהכנסות המדינה ממיסים, ובערך השוויון שבין משלמי המיסים. להימנעות מתשלום מס השפעה על נזקים גדולים שנגרמים לכלכלת המדינה וליכולתה לספק את השירותים להם זכאי כל אזרח.

יפים לעניין זה דבריו של בית המשפט העליון ברע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מ"י (31.12.18):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

24. העבירות שביצע הנאשם בוצעו תוך תכנון מוקדם ותחכום, כאשר הנאשם אחראי למלוא הנזק.

מספר החשבונית הרב, העומד על 1,250 חשבוניות פיקטיביות, איננו מאפשר להקל ראש בחומרת המעשים. הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר בעבירות הכוללות שימוש בחשבוניות פיקטיביות, שכן גריעת המס מקופת המדינה חמורה בהרבה מקום בו בחרו הנאשמים במודע ובכוונת תחילה להונות את רשויות המס. זאת לעומת המקרים בהם נובעת העבריינות מהימנעות פסיבית של תשלום מס לקופת המדינה והשתמטות.

25. בהתאם לכתב האישום, סכום התשומות הפיקטיביות שנוכה בגין החשבוניות הפיקטיביות עומד על 298,659 ₪ וסך הישבון הבלו הגלום בחשבוניות הפיקטיביות הוא 435,046 ₪, כאשר יובהר כי חומרת העבירות עומדת על הרף הגבוה בשים לב לכך שהמחדל לא הוסר כך שהנזק שנגרם למדינה ולציבור לא תוקן (רע"פ 7851/13 עודה נ' מ"י (25.10.2015) בפסקה 14). וכל זאת, בשים לב שכתב האישום מייחס לנאשם מטרה להתחמק או להשתמט מתשלום המס.

26. טענת הנאשם לפיה הוא מנוע להסיר את המחדל נוכח הליכי חדלות פירעון אינה יכולה להתקבל מש"לא ניתן לראות בהעדר היכולת לגבות מהעבריין את חוב המס, במישור האזרחי, משום הסרת המחדל על ידו או שיקול להקלה בעונשו.. קבלת עמדתו של בא כוח המבקש, לפיה יש לראות בנסיבות האמורות כשיקול לקולה, עשויה לעודד נישומים אחרים לבצע עבירות מס, ולשמוט את הקרקע מתחת לעקרון ההרתעה, העומד בבסיס הגדרתן כעבירות פליליות" (ר' את רע"פ 977/13 אודיז נ' מ"י (20.2.2013) להלן: "עניין אודיז").

27. יתר על כן, אין בקשייו הכלכליים של הנאשם וניסיונותיו להציל עסקיו מקריסה כלכלית כדי להצדיק ביצוע של עבירות המס: "במרבית המקרים, עברייני המס הינם אנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, אשר התדרדרו לביצוע העבירות בעטיו של מצב כלכלי קשה. אין די בנסיבה זו כדי להצדיק הקלה בעונשם" (ר' את עניין אודיז הנ"ל).

28. הענישה הנוהגת בעבירות אלה הנה רבה ומגוונת, להלן אציג מספר פסקי דין בעבירות דומות שיש בכוחן להאיר את הענישה הנוהגת, בעבירות מעין אלה:

א. רע"פ 3203/22 עפאנה נ' מדינת ישראל (17.5.22) המבקש והחברות שבניהולו, כללו במסגרת הדיווחים למע"מ כמס תשומות סכום כולל של 2,514,808 ₪ באמצעות שימוש ב-94 חשבוניות פיקטיביות. המבקש והחברות הורשעו בתום הליך הוכחות, בעבירות עבירות של ניכוי מס תשומות ללא שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: החוק) במטרה להתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) עם סעיף 117(ב)(3) לחוק, כאשר הנסיבות המחמירות הן שהשניים הביאו במעשיהם להשתמטות מתשלום מס, בסכום העולה על כפל הקנס בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין. עוד יוחסה למבקש ולנאשם 1, עבירה של שימוש במרמה או תחבולה במטרה להתחמק מתשלום מס, לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק העונשין.

בגזר הדין, עמד בית משפט השלום על נסיבות ביצוע העבירות שעניינן פעילות מתוכננת למשך תקופה ארוכה, סכום הנזק שנגרם לקופת המדינה ואי הסרת המחדל. לצד זאת התייחס לשיהוי בהגשת כתב האישום, מבלי שהמאשימה הצביעה על טעם לכך. מתחם הענישה ההולמת נקבע בין 12 ל-30 חודשי מאסר. בסופו של יום, בשים לב לכך שהמבקש לא נטל אחריות למעשיו ולא הסיר את המחדל - נגזרו עליו

18 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס בסך 70,000 ₪. ערעוריו של המבקש לבית המשפט המחוזי ולבית המשפט העליון, נדחו.

ב. רע"פ 1383/22 **אבו כאשף גאבר נ' מ"י** (8.3.22) שם נדחתה בקשת רשות ערעור על עונש בן 12 חודשי מאסר וקנס בסך של 70,000 ₪ על נאשם שניכה באמצעות 142 חשבוניות פיקטיביות את מס התשומות הגלום בהן בסך 1,830,878 ₪. הנאשם הסיר את המחדל באופן חלקי ועונשו הוקל מ-15 חודשי מאסר שגזר בית משפט השלום ל-12 חודשים שנגזרו בערעור לבית המשפט המחוזי בשים לב למצבו הרפואי הקשה ולהיעדר עברו הפלילי. בפסק הדין נקבע כי **"נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל."**

ג. רע"פ 6093/20 **גאבר נ' מ"י** (7.9.20) שם ניכה הנאשם 16 חשבוניות כוזבות בסכום של כ-413 אלף ₪ ולא דיווח על עסקאות נוספות בכוונה להתחמק מתשלום מס בסכום של כ-750 אלף ₪ נוספים. המחדל לא הוסר ועל הנאשם הוטלו 8 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, אשר הוחמרו בערעור בבית המשפט המחוזי ל-15 חודשי מאסר בפועל. סכום הקנס בסך 10,000 ₪ נותר בעינו. בקשת רשות הערעור שהוגשה- נדחתה.

ד. רע"פ 6781/18 **סלימאן סאמר בע"מ נ' מ"י** (1.11.18) המבקשים הורשעו, לאחר הליך הוכחות, ב-36 עבירות לפי סעיפים 117(ב)(5) לחוק מס ערך מוסף, והמבקש (הנאשם) הורשע אף בביצוע עבירות לפי סעיף 119, וסעיף 117(א)(1) לחוק מס ערך מוסף. סכום ניכוי התשומות ללא תיעוד כדין עמד על 4,031,856 ₪. בית משפט השלום שקל לחומרה את טיב העבירות, שיטתיות ביצוען, התקופה הממושכת שבה הן נעברו, עברו הפלילי של המבקש וכן את אי הסרת המחדל. מנגד שקל את המלצתו החיובית של שירות המבחן, נטילת האחריות וכלל הנסיבות האישיות. בסופו של דבר נגזרו על המבקש 24 חודשי מאסר, 12 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך של 50,000 ₪. על החברה הנאשמת הוטל קנס בסך של 5,000 ₪ מאחר ולא היתה פעילה.

בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המאשימה רק בעניין סכום הקנס והעמידו על הסך של 100,000 ₪. ערעורו של המבקש לבית המשפט העליון, נדחה.

ה. רע"פ 1929/18 **אריאלי נ' מ"י** (26.4.18) בית המשפט המחוזי החמיר את עונשו של המבקש וגזר עליו 10 חודשי מאסר בפועל ו-40,000 ₪, חלף 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, שנגזרו במסגרת פסק דינו של בית משפט השלום, זאת בגין 115 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך ו-21 עבירות של מסירת ידיעה כוזבת, כשסכום המס הגלום בהן עמד על 281,404 ₪. בקשת רשות הערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה, תוך שצוין כי **"המבקש הורשע במספר רב של עבירות שבוצעו באופן שיטתי במשך כשלוש שנים, כשסך המס שנגרע מקופת המדינה עמד על כ-280,000 ש"ח. כפי שציינו הערכאות קמא, בית משפט זה עמד בעבר על החשיבות שבהטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה בעבירות מס חמורות ועל כך שאין לתת לחלוף הזמן משקל מכריע באופן הפוטר את המבקש ממאסר מאחורי סורג ובריה."**

ו. רע"פ 5253/17 **אשרף אבו סרייה נ' מ"י** (16.04.2018) המבקש הורשע בכך שבין החודשים

אוגוסט 2008 עד דצמבר 2010 ניכה בדוחות התקופתיים שהגיש למע"מ, מס תשומות בסך של 1,589,961 ש"ח בלא שהיו בידי חשבוניות מס כדין. המבקש הורשע בביצוע 21 עבירות של ניכוי מס תשומות בלא שיש לו לגביו מסמך כאמור. במסגרת גזר הדין הושתו על המבקש 16 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס בסך של 60,000 ₪. בגזירת הדין בית המשפט התייחס לקולה לכך שהעבירות בוצעו ללא תחכום ומבלי שנעשה שימוש בחשבוניות מס פיקטיביות ושקל את העובדה כי המבקש לא נטל אחריות למעשיו והתנהל באופן שהאריך את ההליכים וסרבלם. עוד הודגש כי המבקש לא הסיר את מחדליו וחוב המס שנוצר בשל מעשיו, אבוד. ערעורו לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות הערעור לבית המשפט העליון, נדחו.

ז. רע"פ 7779/15 **חברת כץ עבודות צבע בע"מ נגד מ"י** (31.1.16) נדון עניינם של המבקשים שהורשעו לאחר שהודו בביצוע עבירה של ניכוי מס תשומות מבלי שיש לכך מסמך מחייב, ובביצוע עבירה של מסירת דו"חות הכוללים ידיעות כוזבות, בגין כך שהשתמטו מתשלום סכום מס בסך 1,520,508 ₪. המחדל לא הוסר, ולאחר שבית משפט השלום שקל לקולה את הקריסה הכלכלית של המבקשים, השית על המנהל 20 חודשי מאסר וקנס בסך 30,000 ₪ ועל החברה קנס בסך 100,000 ₪. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

29. למען הסדר הטוב אציין כי עיינתי בכל פסקי הדין אליהם הפנו הצדדים ואולם לא מצאתי כי כולם רלוונטיים לעניין שבפניי. כך למשל, בת"פ (שלום - חי') 52335-04-22 **מ"י נ' ב.מ. נתיבי הצפון ואח'** (19.3.23) הורשעו הנאשמים בעבירה לפי סעיף 117 (א) (6) לחוק מס ערך מוסף, ובעבירה של הפרת חובה לתשלום המס המגיע לתקופת הדיווח התקופתי עם הגשתו - עבירה לפי סעיף 118 לחוק מס ערך מוסף. מדובר בעבירות שאינן ממין העניין שבפניי. יתר על כן, המאשימה בהליך הנ"ל הגבילה עתירתה העונשית ל-6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, נסיבה אשר אינה מתקיימת בהליך דכאן. גם בת"פ (ב"ש) 37024-12-20 **מ"י נ' אלחזוב** (4.4.22) מדובר בעבירות לפי סעיף 117 (א)(14) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, עבירות שאינן ממין העניין שבפניי ועל כן לא ניתן ללמוד מפסק דין זה לעניין הענישה הנוהגת בעבירות שלפניי. עוד אציין כי במסגרת ע"פ (מח'-חיפה) 54708-12-12 **מט נ' מ"י** (9.5.13) בית המשפט המחוזי הדגיש כי מדובר בנסיבות חריגות ומיוחדות למערער והקל בעונש משיקולי שיקום, שלא מתקיימים בעניינינו, כך גם בת"פ (נת') 11484-11-15 **מ"י נ' סלוצ'ק** (11.6.19).

30. מצאתי כי המעשים המיוחסים לנאשם מהווים מסכת עובדתית אחת, וכחלק מתוכנית עבריינית אחת, בהתאם ל"מבחן הקשר ההדוק" שפותח בפסיקה (ע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מ"י**) (29.10.14) ועל כן אקבע מתחם עונש הולם יחיד.

31. **מכל המפורט, תוך שקילת הפסיקה הנהוגה, הערך החברתי בו פגע הנאשם ונסיבות ביצוע העבירה, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 חודשי מאסר לבין 18 חודשים, לצד ענישה נלווית.**

32. לזכות הנאשם שקלתי את הודאתו במיוחס לו, את החיסכון בזמנם של העדים, את העובדה כי אין לחובתו עבר בפלילים. עוד הנני מתחשבת במצבו הרפואי של הנאשם כפי העולה ממסמך (נ/1) אינו שפיר והנאשם לוקה בסכרת ומחלתו אינה מאוזנת. אבהיר כי מצבו הרפואי אמנם אין בו כדי לאיין את עונש המאסר

לחלוטין אך יש בו כדי לבסס התחשבות מסוימת בעונש שיטלי.

33. עוד יש להתחשב לקולה בפרק הזמן הניכר שחלף, העומד על כשש שנים, מאז ביצוע העבירות בשנת 2015 ועד להגשת כתב האישום בשנת 2021. לצד זאת, יש לזכור כי הנאשם לא ניצל פרק זמן זה להסדיר את תשלום החוב לרשויות המס ולהסרת המחדל.

לעניין הליכי חדלות הפירעון בהם פוסע הנאשם אציין כי אלה החלו, כעולה ממסמך (נ/3) רק בשנת 2022 כאשר הנאשם יכול היה לנסות להתחיל בהסרת המחדל עוד קודם לכן.

על כן, אבהיר כי לא ניתן לומר שהנאשם נוטל על עצמו את האחריות במלואה, נוכח אי הסרת המחדל, שכן, הסרת המחדל מבטאת הבעת חרטה וקבלת האחריות (ר' את רע"פ 7851/13 עודה נ' מ"י (25.10.2015)), ונוכח מדיניות הענישה המתחייבת בעבירות מעין אלה, בהן מעמד הבכורה ניתן להרתעה יש לראות בכך שיקול לחומרה. יחד עם זאת מצאתי כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם כאשר הנני בכל זאת מתחשבת בחלוף הזמן, ההודאה בעובדות האישום והעובדה כי הנאשם נעדר עבירות קודמות בפלילים.

34. באשר לקנס אזכיר את סעיף 40 לחוק העונשין המחייבים התחשבות ביכולתו הכלכלית של הנאשם בגזירת קנס כספי ובהטלת מאסר חלף קנס. וראו:

"כאשר בית המשפט גוזר דינו של נאשם לקנס בכלל, ולקנס ומאסר תחתיו בפרט, עליו לקחת בחשבון את יכולתו הכלכלית של הנאשם לעמוד בקנס ולפרוס מראש את הקנס לתשלומים סבירים שהנאשם יוכל לעמוד בנטל פרעונם... זאת, על מנת לשפר סיכויי הגבייה, על מנת ליתן לנאשם הזדמנות הוגנת לעמוד בנטל פרעון הקנס, ועל מנת שלא לפגוע בסיכויי השיקום של הנאשם... קנס בלתי מידתי עלול לפגוע בשיקומו של הנאשם, שהרי הקנס לא נועד להשית עונש נוסף, בדמות חדלות פרעון... בקביעת תקופת המח"ק על בית המשפט לקחת בחשבון כי הנאשם אכן ירצה את תקופת המאסר אם לא יעמוד בתשלום הקנס" (ע"פ 4919/14 אזולאי נ' מ"י (6.3.17)).

35. כאמור, ערה אני לעובדת הנאשם מצוי בהליכי חדלות פירעון ואולם, אין בכך כדי לאיין את עונש הקנס לחלוטין כי אם להתאימו ליכולתו הכלכלית של הנאשם.

יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון בעניין אזולאי הנ"ל בפסקה 57 :

"צו הפטר לא יפטור פושט רגל מתשלום קנס. בכך איזן המחוקק בין הרצון לאפשר לפושט הרגל לפתוח פרק חדש בחייו לבין שמירת תכליות הענישה הפלילית. מסעיף זה עולה כי חובת תשלום הקנס גוברת, שאם לא כן, הליכי פשיטת רגל ישמשו מקלט מפני אחריות פלילית ותיווצר אפליה באכיפת הדין בין מי שנידון לקנס והוא פושט רגל לבין אחרים... אף בגדרי ההליך הפלילי עצמו, עצם היות החייב בהליכי פשיטת רגל לא הביא לעיכוב מועד תשלום הקנס".

36. כלומר, אין בהליכי חדלות פירעון משום מתן פטור מתשלום קנס, הן כאשר מדובר בקנסות שהוטלו בעבר-

עוד קודם הליכי חדלות הפירעון, והן כאשר אף מדובר בבקשה לעיכוב מועד תשלום הקנס. הליכי חדלות פירעון אינם חזות הכל (ר' לעניין זה גם את רע"פ 2396/16 **מאיר שבת נ' מ"י** (27.3.16) שם בית משפט השלום קבע כי אין בעובדת היותו של הנאשם פושט רגל כדי להצדיק הימנעות מהטלת קנס אך יש בה להקטין את סכומו. בית המשפט המחוזי קיבל עמדה זו והקל עוד במעט בסכום הקנס, בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור).

37. סוף דבר

נוכח כל האמור לעיל הנני גוזרת את העונשים הבאים:

על הנאשם

- א. מאסר לתקופה של 12 חודשים.
 - ב. מאסר לתקופה של 8 חודשים והנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר כל עבירת מס מסוג פשע.
 - ג. מאסר לתקופה של 3 חודשים והנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר כל עבירת מס מסוג עוון.
 - ד. קנס בסך 50,000 ₪ או 70 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-25 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1.8.23 וב-1 לחודש שלאחריו. באם תשלום אחד מן התשלומים לא יפרע במועדו, יעמוד כל הקנס לפירעון מדי.

על הנאשמת

- ה. קנס סמלי בסך של 100 ₪.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז, כחוק.

ניתן היום, כ"ח תמוז תשפ"ג, 17 יולי 2023, בנוכחות ב"כ הצדדים והנאשם.